

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Pro om[n]i peccato iniungenda est penitentia occulta

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Folium CXLIII

sacro, q; quicq; talia commiserit debz ire ad dñm apostolicum nisi fit
rit multe vel hō debilis, q; tūctu pfecto; fin pfectu sapientu poteris auz
eis dispensare. Itē h̄ns autoritatē papalē p̄t oēs absoluere.

Primo nota. q; in omni pfectione pfecto; dz inq̄rere circūstātias p̄cā.
q; circūstātie lepe aggrauat p̄cā et alleuiat. et fm h̄ inūgeda est p̄nia.

Secondo nota. auto; fm aliqs volēs reddere rōnē quare pfecto; dz esse
sollicitus circa pfectentē. Et q; plus est reuocare aliquē a p̄cā q; resuscitatio
re a mortuis. Rō p̄ ex isto. q; maior est mors aie q; corporis. ergo maior
est resuscitatio aie a mortuis q; resuscitatio corporis. et fm hoc in littera d̄j
stare. viuere. aliij aut̄ textus habent credere.

Tercio nota. q; aliqs p̄stitut⁹ in petō enormi. sicut ē sacrilegiū et p̄silē
nō p̄t absolui nisi a papa vel ab aliq gerente vicē pape. tñ excipiunt̄ hoies
senes. debiles. et mulieres q; p̄t in patria absolui dūmodo satifaciat de
tali petō. et q̄libet in articulo mortis p̄t absolui a simplici sacerdote. tñ illē
inūgendū est q; si qualuerit vt papā p̄ absolutōe accedat etē.

Ultimo nota. q; p̄ omni petō inūgeda est penitētia ocultra. Et rō est
q; ex p̄nia publica petōi fit scandalū. p̄ qđ possit deuenire ad malus crī
men. et petōi p̄ petō publico in eodē crimine inūgenda est maior penitē
tia q; p̄ occulto. Rō est. q; petōi publicus nō solū vtr̄ malicia sua q̄stuz
ad se. imo etiā q̄stuz ad alios. q̄b ipse p̄bet malū exemplum. sed peccator oe
cultus solū vicitur maliciā q̄stum ad se. et nō q̄stum ad alios

.i. excōitare. .i. nullo mō sc̄ officiū misse

In banno sisit nullo casu celebrabit

.i. sacerdos .i. diuinis officijs .i. interesse

Presbyter. hunc etiam sacris prohibemus inesse

s̄e sacerdotali s̄e quo ad eius gesta.

Hil ex officio faciat totius laycus sit

s̄e ecclie exclusus .i. lex ecclie

Si sit ab ingressu suspensus seruet vt est ius

s̄e sacerdos s̄e diuinū officiū

Nullus in ecclesijs interdictis celebrabit

.i. p̄ncipes s̄e aliq interdicti

Si domini terre fuerint pro criminē clausi

s̄e sacerdoti .i. septimanā .i. celebrare

Quiq; per hebdomadam licet vnam dicere missam

.i. eucharistiā .i. p̄scrādā

Ad christi corpus infirmis conficiendum

s̄e interdictis s̄e sacerdos

Omnibus exclusis et priuatim legat horas

s̄e publice .i. pet̄a s̄e cū eucharistiā

Baptizat pueros. scelus audit. visitat egros

s̄e publice. sacerdos. suis popl̄is .i. cesset ab alijs

Predicat iste sue plebi nec quid faciat plus

b b iiii

Summula Haymudi.

¶ sacerdotē s^claycop
Hunc ei ad exequias velut ilaycum licet ire
.i. excōicata .i. p^criminib^m
Hens imbannita pro labe sua benefactis
.i. p^cuaf .i. iuramēta fecerit. s. q^c velic satis facere
Hec caret ecclesie. nisi iuret iura tenere
seu p^cncipis s^ceius
Si comitis culpa fuerit prouincia tota
s^ce sit p^csbyteri s^ce p^cncipis .i. seipos
Interdicta. sacerdotes eius teneant se
s^ce corā eis .i. secrete .i. valene
Sic vt non celebrent. priuatim dicere possunt
s^ce eis deputatas .i. nō cantando
Horas canonicas pro criminē voce silenti
s^ce p^ct sumere. i. eucharistia s^ce excōicati
Infirmus corpus domini. non si moriantur
s^ce in cimiterio s^ce extra cimiterii
Hos tumulant. licite possunt alios sepelire
.i. tpe interdicti p^cnū p^cdicare et baptizare
Sermones faciunt. pueris baptismū ministrent
.i. sg p^ct fieri tale sac̄m .i. baptismus
In nullo casu confessio fons prohibetur
.i. septimana .i. licet semel celebrare
Semper in hebdomada licet vnam dicere missam
.i. ianuis clausis .i. p^clo nō p^cntre p^clo
Inclusis foribus. electa plebe. sed isti
.i. eucharistia s^ce p^cditōe ecclie
Non dabatur corpus domini. nisi sub speciali
.i. trāsgressione p^cpria
Ecclie forma. proprio pro crimine si sic
s^ce plebs. i. excōicata s^ce cautele
Hec imbannita forte tres ecclesie sunt
s^ce p^cncipe
Pro re coniuncta. aut si lis pendeat ex te
.i. facta p^cpignora cautela .i. iubētis
Pignoris est prima cautela. secunda cauentis
s^ce eadē s^ce cautela
Pro causa. sed posterior iurata fides est
sive ipignorādo .i. infirm^m
Pro satis faciendo eger si nū habet vnde

Folium CXLIII

satissimacat .i. nec pignora nec fideiussor
Soluat. nec pro ea quicq; sibi nulla negentur
et signanter corp⁹ xpⁱ .i. pauperē .i. excusat indigētia
Sacramenta. quia miserum defendit egelstas
sacer m̄imonis baptisim⁹ .i. corp⁹ xpⁱ
Ordo. coniugium. fons. confirmatio. panis
.i. extrema .i. sacra ecclie catholice
Unctio postrema. confessio sunt sacra septem
.i. plurib; curis pesse potes sequētib;
Tribus ecclesijs presis in casibus istis
.i. si ē ita misera si vna depēdet ab alia. .i. si xpri⁹ sacerdos ē excoicatus
Si non habens. pendens. si raro pastor adherens
.i. si xpri⁹ p̄s byt degdaref addit⁹ vicino plebanio
Si vice depositi traditur vna tibi

Ista ē alia pricula. in q̄ autor ostēdit quō sit tenendū in locis interdictis.
Et p̄mo quō sacerdotes excoicati se regere detent. voles q̄ null⁹ p̄s byter
excoicatus d^z celebrare diuinū officiū in excoicatore. nec d^z interesse diuij
no officio. s^z d^z sergere vt laycus no faciendo quicq; ex officio sacerdota
li. nec d^z intrare eccliam si fuerit suspensus. Tūc subdit doctrinas de loco
interdicto dicēs. q̄ nullus p̄s byter d^z celebrare in ecclesijs violat⁹ siue inter
dictis. Et si aliqu⁹ puincia fuerit interdicta ppter dñm illius puincie. tunc
null⁹ p̄s byter d^z ibi diuina celebrare. tñ q̄libet p̄s byter in hebdomada p̄t
semel celebrare vt p̄ficiat corpus dñicum qd (si opus eēt) infirmis posse
ministrare. Silt sacerdos horas canonicas d^z legere p̄uatim. sed publice
p̄t pdicare. baptizare et p̄fessionē audire. Et si sacerdos tpe interdicti vo
uerit interesse exequijs layco p̄ no d^z interesse vt cleric⁹. s^z vt layc⁹. Sub
dit alia doctrinā de interdicto voles qñ ppls ē excoicatus p̄ prijs criminis
nib; tūc talis ppls d^z carere bñficijs ecclasticis nūl tūc fecerit iuramentū q̄
velit satissacere. s^z si locus fuerit interdict⁹ ppter crīmē p̄ncipis siue dñi
terre. tunc sacerdotes in tali loco no debent celebrare. s^z p̄uatim horas ca
nonicas dicere p̄nt et p̄fessionē audire. et infirmis corp⁹ dñi ministrare. et
si morian⁹ p̄nt sepeliri extra cimiteriū. crīm p̄nt p̄mocinari sacerdotes et pue
ros baptizare. qz in nullo casu phiser baptismus aut p̄fessio. et sp̄ in heb
domadalijs sacerdoti. yna missam dicere clausis ianuis absente p̄plo et ta
li p̄plo no d^z corpus dñi dari. nisi sub sp̄cali p̄ditōne. qz vel talis excoica
tio dependet a dño vel ex pte ppls. tunc sp̄ p cautionē sufficiētē factā p̄ p̄s
gnora vel p fideiussores fideiubentes. q̄ ppls d^z satissacere. tūc p̄t populo
ministrari corpus xp̄i. Sed si aliqu⁹ esset paup̄ in cumulo q̄ no haberet p̄
gnora vel fideiussores illi ppter ea no d^z negari corpus xp̄i. qz paupertas
excusat enī. Tūc subdit enumerando septē sacramenta que patent in līa
Dehinc st q̄ vnu sacerdos aliquī p̄t duab; vel plurib; ecclesijs curatis
pesse ppter tres causas. Quar⁹ p̄ma est. quādo vna ecclia est ita misera.
q̄ sacerdos de fructib; eius no potest se nutrire. tūc idēz sacerdos p̄t illas
ambas habere vel tres vel plures. Secunda causa. si yna ecclia haberet

Summula Haymundi

dependentia a reliquo. sic quod una esset mater et reliqua filia. tunc unus sacerdos iterum potest illas habere. Tercia causa est. si aliquis sacerdos caderet in irregularitate vel degradare. sic quod non posset pessime sue ecclie. tunc alter plebanus vicinus eius potest habere eccliam ipsius degradatam cum sua ecclia.

Primo notandum. quod presbyter excommunicatus non debet se ingerere diuinis officiis. eodem modo si presbyter fuerit suspensus ab officio suo propter delictum proprium non debet celebrare. quod alii incurrerent irregularitatem.

Secondo notandum. quod interdictum est duplex. Unum est in populo. quoniam caput populi interdicatur cum adherentibus per violationem ecclie. spoliis. vel rapinam. vel per similitudinem. et sic dicuntur. populus est interdictus et hoc fieri potest duplum. secundum auctoritatem maiorem scilicet et minorum. quod si nefras essent ita grande tunc potest interdictum fieri quod populo nihil debet credi vel emi. nec debet populus sepeliri in cimiteriis. sed talis causa potest debere criminalis propter quam sequatur tale interdictum. Aliud est interdictum solum. et hoc sic quod non debet utriusque diuinis. et illud sit iuxta auctoritatem minorum. Aliud interdictum fieri quod ad locum. puta quod interdicatur tali loco. et in tali potest fieri talia quod auctor exponit in libro. sed de iure non debet homines sepeliri. et tale interdictum est admissum propter inobedientiam principium. quod si ipsi excommunicati non curaretur. et quod locus debet interdictum non tunc a subditis informantur ut faciant iustitiam. et tale interdictum debet fieri quoniam principes per vim et sine iustitia impugnant ecclesiam.

Tercio notandum. auctor dicit. quod unius locus est interdictus tunc in illo nullus debet celebrare nisi in hebdomada semel. et hoc est verum si principes et eorum adherentes non appellari a tali mandato. quod aliquis episcopus non habet legitimam causam locum interdictere. et tunc potest fieri appellatio ad superiorem episcopum seu iudicem. Et tunc licere potest celebrare adherentes appellationem.

Quarto notandum. si tempore interdicti pertingeret aliquem interesse exequiis laicorum. tunc iste non debet interesse tanquam clericus. puta in religione dicendo vel giliis. sed interesse debet vel laicorum. **A**ultimo nota. quod excommunicatus non debet ab excommunicato absoluiri nisi prius satisfactum per istum per quem est excommunicatus. aut de satisfactione factae cautiones sufficienter ostendit. Et hoc fieri potest tribus modis. ut prius in libro. Et hoc intelligendum est de satisfactione eis potest. si autem non potest satisfacere nichilominus est absolviendum. et sacramenta debent ei ministrari sicut docet libro.

¶ De ordine ecclesiastico

Orum scilicet missam .i. cantas
¶ In aliis officiis de sanctis dum canis. ipsa
scilicet in tali missa

Cantetur tantum prefatio quotidiana
.i. venit .i. in die dominica .i. memoratio

Si cadit in lucem domini requies animarum
scilicet die aia per traspone

Inferiam debes illam transferre secundam
scilicet aliquod .i. die aia

Si funus presens non est transferre necesse

Istud est penultimum capitulum totius libri. in quo determinatio de ecclesiastico